Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΚΚΠ18)

Ανδρέας Φερώ νας

ECTS 4,5

Ο «κοινωνικός αποκλεισμός» αποτελεί το νέο «παράδειγμα» για την κατανόηση των κοινωνικών ανισοτήτων στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική εξέταση του κοινωνικού αποκλεισμού σε τρία επίπεδα: στο εννοιολογικό-θεωρητικό επίπεδο, στο βιωματικό επίπεδο και στο επίπεδο των πολιτικών καταπολέμησής του. Στο πλαίσιο αυτό, διερευνά τον τρόπο με τον οποίο αναπτύχθηκε η προβληματική του κοινωνικού αποκλεισμού στις σύγχρονες (μετα-) βιομηχανικές κοινωνίες, εξετάζει την προστιθέμενη αξία του «κοινωνικού αποκλεισμού», ως νέου ερμηνευτικού εργαλείου, για την κατανόηση και ανάλυση κοινωνικών προβλημάτων, όπως οι κοινωνικές ανισότητες, η φτώχεια, η ανεργία, η ανέχεια και η περιθωριοποίηση, εξετάζει τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης στη σύγχρονη κατανόηση του κοινωνικού αποκλεισμού, τις βασικές κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από τον κοινωνικό αποκλεισμό και αξιολογεί τις κυρίαρχες πολιτικές που αναπτύσσονται σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Στόχοι του μαθήματος:
Να βοηθήσει τους φοιτητές

- Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την έννοια του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και άλλων συγγενών εννοιών, όπως η φτώχεια, η κοινωνική ανισότητα, η αποστέρηση και περιθωριοποίηση.
- Να εξετάζουν κριτικά τον "κοινωνικό αποκλεισμό" ως το νέο «παράδειγμα» για την κατανόηση των κοινωνικών ανισοτήτων
- Να προσδιορίζουν τις οικονομικές και πολιτικές διαδικασίες που παράγουν και αναπαράγουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό
- Να εξετάζουν κριτικά το ρόλο της κοινωνικής πολιτικής στη δημιουργία η/και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης

Προσδοκώ μενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοούν την έννοια, τις αιτίες, τους παράγοντες, τις μορφές και τις συνέπειες του κοινωνικού αποκλεισμού
- Να κατανοούν την πολυδιάστατη φύση των προβλημάτων του κοινωνικού αποκλεισμού

- Να κατανοούν τους διαρθρωτικούς παράγοντες που διαμορφώνουν, αναπαράγουν και ενισχύουν τις ανισότητες και τους αποκλεισμούς στις σύγχρονες κοινωνίες
- Να διακρίνουν τρόπους καταπολέμησης των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, μέσω της εφαρμογής δημόσιων πολιτικών

Δομή:

13 τρίωρες συναντήσεις.

Αξιολόγηση:

Γραπτή εξέταση. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν την τελική βαθμολογία τους μέχρι 2 βαθμούς καταθέτοντας σύντομη εργασία μέχρι 1500 λέξεις.

Βιβλιογραφία

1. Hills J. - Le Grand J. - Piachaud D. (eds.), Understanding Social Exclusion, Oxford University Press, Oxford.
2. Byrne D. (2005), Social Exclusion , Open University Press, Buckingham.
3. Levitas R. (1998), The Inclusive Society? Social Exclusion and the New Labour, Macmillan, London.
4. Silver H. (1994), «Social Exclusion and Social Solidarity: Three Paradigms», International Labour Review, 133.

5. Estivill J. (2003), Concepts and Strategies for combating social exclusion: An Overview, International Labour Office, Geneva.
6. Bhalla A. - Lapeyre F. (2004), Poverty and Exclusion in a Global World, Palgrave Macmillan, UK.
7. Percy-Smith J. (ed.) (2000), Policy Responses to Social Exclusion: Towards Inclusion?, Open University Press, Maidenhead.
8. Rodgers G. - Core C.H. - Figueiredo J.B. (eds.) (1995), Social Exclusion: Rhetoric, Reality, Responces, International Labour Office.
9. Room G. (1995) (ed.), Beyond the Threshold. The Measurement and Analysis of Social Exclusion, Polity Press, Bristol, UK.
10. Sen A. (2000), «Social Exclusion: Concept, Application and Scrunity», Social Development Papers, 1, Office of Environment and Social Development, Asian Development Bank.
11. Οικονόμου Χ. 0 Φερώνας Α. (επιμ.) (2006), Οι Εκτός των Τειχών. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες, Διόνικος, Αθήνα.
12. Καυτατζόγλου Ι. (2006), Κοινωνικός Αποκλεισμός: Εκτός, Εντός και Υπο. Θεωρητικές, ιστορικές και πολιτικές καταβολές μιας διφοροὐμενης έννοιας, Σαββάλας, Αθήνα.
13. Πετμεζίδου Μ., Παπαθεοδώρου Χ. (επιμ.) (2004), Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός, Εξάντας, Αθήνα.
14. Schnapper D. (2008), Η Κοινωνική Ενσωμάτωση. Μια σύγχρονη προσέγγιση, Κριτική, Αθήνα.